

at gaa med til at skaffe Kvinden en retlig friere Stilling; men det sker ikke her uden paa en saadan Maade og under saadanne Betingelser, at det ikke kan bringe Betsignelse i Egteskabet at faae dette Lovforslag vedtaget. Naar jeg før sagde overfor den ærede Forslagsstiller, at jeg ikke haabede, at dette Lovforslag skulde komme til at se Lyset som vedtagen Lov, vilde jeg dog ikke dermed have sagt, at jeg vilde modsætte mig Sagens videre Fremme eller ønskede, at Andre skulde modsætte sig den. Det interesserer mig ikke; tværtimod, kunde dette Lovforslag gaa videre og kunde der med Bistand af Alle og navnlig med den ærede Ministers særlig kyndige Bistand bringes en virkelig Reform tilveie i dette Forhold, skulde jeg med særlig Velvillie se derpaa, medens jeg ikke med de samme Øine kunde se paa Vedtagelsen af et Forslag som det foreliggende.

Bajer: I det Hele maa jeg erkjende, at jeg maa være meget tilfreds med de Bemærkninger, der ere faldne, og den Velvillie, Lovforslaget har mødt. Jeg skal ikke gaa ind paa alle de faldne Bemærkninger, men adskillige af dem skal jeg dog omtale omtrent i den Orden, hvori de ere faldne. Jeg tror, at der meget let vil kunne opnaas Enighed om det Ændringsforslag, den ærede Justitsminister bebudede om at lade den Linie i Lovforslaget udgaa, hvorefter det, Kvinden har erhvervet, skal heste for den af Manden stiftede Gjæld, naar „denne har været nødvendig for den jelles Husholdning eller Børnenes Opdragelses Skyld“. Jeg nævnte jo i mit første Foredrag, at jeg var bleven betænkelig derved efter at have læst det svenske Blads Kritik. Ligeledes udtaalte jeg, at jeg ikke kunde give samme Blad Ret i den anden foreslaaede Ændring om, at Husstruens Samtykke i Gjældslistelsen ikke skulde være nødvendigt, og denne Betingelse ønsker jeg ogsaa, skal blive staaende. Derimod synes jeg, det er mindre nødvendigt at optage Slutningsbestemmelsen fra det norske Lovudkast, nemlig det Tilfælde, at Manden indskyder en større Kapital i Husstruens Forretning; thi det forekommer mig, at det maa være tilstrækkelig, naar man ved Lovforslagets Behandling fra alle Sider er enig om, at her kun kan være Tale om Overfludet af denne Forretning. Det gjorde mig virkelig ondt, at den ærede Minister syntes saa utilbøielig til at tage Lov med. Grunden til, at jeg ikke i selve Lovforslaget har foreslaaet at tage Lov med, har alene

været den, at jeg frygtede for ikke at kunne magte Mere, fordi jeg ikke saaledes er inde i hele Formueretten, at jeg kunde se, hvilken Indflydelse en saadan Udvidelse maatte have paa hele Lovforslagets Affattelse. Den kunde jo mulig faae Indflydelse paa mange Omstændigheder, som jeg ikke havde Tid for. Men jeg har rigtignok nærret det Haab, at man her i Thinget vilde sætte saa megen Pris paa at faae dette Punkt med, at det mulig kunde komme med gjenem en Udvalgsbehandling. Det er ganske rigtigt, at Lovforslaget er bygget paa den bestaaende Ret, paa Formuesfællesskabet; men dermed siger jeg ikke, at jeg i og for sig betragter den bestaaende Tilstand som heldigere end et nyt System. Jeg tror, at man i Tidens Løb vil komme til et nyt System, og jeg tror ogsaa, at selv om man ikke gaar videre end til, hvad dette Lovforslag indeholder, vil man dog efterhaanden komme til et nyt System. Derom kan der nu være forskellige Meninger. Den ærede Minister syntes ogsaa at være bange for at medtage Lov, fordi man da kom end paa et nyt System, hvorimod man ikke saa let kom ind derpaa, naar man holdt sig til Schvært ved personligt Arbejde. Jeg tror nu, at man lige saa godt kommer dertil ved personligt Arbejde som ved Lov; men derom kunne Meningerne naturligvis være forskellige. Det Hensyn, som forekom mig at være det overveieende, hvorfor den ærede Minister vilde modsætte sig at tage Lov med, var, hvad jeg med et ganske kort Udtryk, som jeg tror, har juridisk Hævd og derfor vil blive forstaaet, naar jeg nævner det, kan kalde det nationale. I Retsforfatningen er Formuesfællesskabet nedarvet, og derfor skal man ikke bryde dermed. Det forekommer mig imidlertid, at dette hele Forhold er i høi Grad internationalt; thi det gjælder i det Mindste den ene Halvdel af Memesteflægten, nemlig Kvinden. Jeg vil sætte saa meget mere Pris paa at faae Lov og Eignende med, fordi man derved kommer ind paa den moralske Side af Sagen, som forekommer mig at være et endnu højere Hensyn end det nationale. Thi er der Noget, der tjener til at gjøre Egteskabet mindre moralsk, er det vistnok det, at det er et ledende Hensyn ved mange Egteskabers Indgaaelse, at man derved kommer i Besiddelse af eller faar Udset til en stor Formue, at man i Grunden gifter sig med Formuen i Stedet for med Personen. Det er for mig en Hovedsag; men, jeg gjentager, hvad jeg sagde før, selv om